

*Urnjačka
Banja
Park*

sljednog izdanka Kopaonika (visovi: Željin 1356 m, Suvo Rudište 21140 m, Pilatovica 1705 m), koji ga čine privlačnim i otklanjaju dosadnu jednodolnost ravnica ili suviše oštru surovost golih krševa. Po ljepoti je jedinstven vidik, koji sa Goča puca na dolinu Vrnjačke rijeke, Vrnjačku Banju i gotovo cijelu dolinu Zapadne Morave od Čačka do Kruševca.

Iskapanjima je nesumnjivo utvrđeno da je Vrnjačka Banja bila poznata još u doba Rimljana, jer su pored ostataka rimskih radova pronašli i nekoliko stotina komada rimskih novčića iz doba cara Domicijana, a najvećim dijelom iz 2—4 vijeka. Međutim, iako je Banja već tada bila poznata, nemamo podataka da su se ljudi ovdje liječili i u srednjem vijeku. Zna se samo toliko, da su se za svoje vladavine Turci ondje liječili i nagonili seljake, da ih za njihova boravka u banji hrane i dvore. Po odlasku Turaka, čini se da su seljani Vrnjaca zatrpali izvore, bojeći se da ih Turci i nadalje ne gone i da ih ne moradnu dvoriti i hraniti. Tek 1854 g. uočio je baron Herder Vrnjačku Banju i uporedio je s vodom Schlossbrunnena u Karlovim Varima. 1875 g. stavio je vrnjački sveštenik Hadži Jevta Popović prvu »lupnju« (primitivnu česmu od šuplja drva) i slavinu. Skoro sve do 1882 g. o Vrnjcima su se starali sami posjetioci, koji su amo dolazili na liječenje bilo po liječničkom bilo po prijateljskom savjetu, a isto tako i odbor građana iz okolnih mjesta. Tek 1882 g. preuzela je država banju u svoje ruke, a 1883 porušeno je staro primitivno kupatilo (drveni bazen; hvatanja vode nije bilo), a na njegovu mjestu podiže se novi cementni bazen. Najzad su 1924 g. preduzeti radovi na hvatanju vode i kaptirano je svega 5 izvora. Podignuto je privremeno kupatilo sa 6 kada i dva bazena za muške i ženske. U tom primitivnom stanju banja je primala goste iz zemlje i iz inostranstva i nadaleko se pročula ljekovitošću. Za posljednjih nekoliko godina banja se sasvim mo-